

Huizer Visscher

Willem Noordijk.

HUIZER VISSCHER.

DE kunst van Noordijk is eerlijk. Menigeen zal hem *ouderwetsch* vinden. Hij kan eigenlijk niet mee doen. Want van stijl-excessen, opgelegd symbolisme, wil hij niets weten. En de aanhangers van het Kubisme en welk isme er nog meer moge zijn, kunnen hem niet voor vol aanzien. Zij zullen hem beschouwen als de ver-tegenwoordiger van een wegstervende school.

De toekomst zal ook over zijn werk oordeelen. En als velen, die nu als meesters in de kunst worden beschouwd, niet meer zullen herdacht worden, dan zal zijn eerlijk werk nog worden gewaardeerd.

Hij gaat stil zijn gang. Hij blijft studeeren, onafgebroken, hij stelde zich ten doel de vervolmaking van kleur en lijn bij een zoo natuurlijk mogelijke weergave van zijn object. Hij vraagt naar simpelheid en waarheid. Vaak aarzelt hij nog, gaat hij slechts zeer voorzichtig voorwaarts, maar hij *blijft* eerlijk en gaat niet boven zijn kunnen uit.

Eerlijk is ook zijn Huizer visscher.

Hier is niets vermooit, niets geïdealiseerd. Hij gaf ons de visscher, zooals hij is. En toch, deze kop *doet* het.

Liefhebsters van een mooi *plaatje* zullen misschien vragen: Wat is dáár nu aan?

Wij brengen nog veel te veel mooie plaatjes in onze woningen. Jammer genoeg.

Als er niet zooveel rariteiten gekocht werden, zou men het al gauw niet meer de moeite waard vinden, al dat moois in den handel te brengen. En de kunst zou er wel bij varen.

Zie nu deze visscher eens. Dit is een kop om van te houden. Op dezen man heeft wind en storm een aanval gewaagd. Die groeven en kreuken in dit gelaat getuigen van een moeizaam, arbeidzaam leven.... ook wel van verdriet.

Voor hem is het leven niet gemakkelijk geweest. Ruimschoots heeft hij zijn deel gehad van het leed, dat over de kinderen der menschen komt. Daar is *smart* geweest in dit leven; smart huisvert om den ouden mond.

Maar er was ook moed.

Het licht in de oogen is niet gedooft. Ze zien nog scherp en klaar. Geloof maar, dat hij, als 't noodig is, op zee in gevaar, nog wel precies weet, wat hij te doen heeft. Geloof maar, dat hij dan het juiste moment zal weten te kiezen. Daar is beslistheid in die oogen, daar is nog kracht in dat gelaat, ook al gingen de jaren heen en begint de moeheid te komen van den langen levensdag.

Dit is geen visscher van een *plaatje*. Die ziet

er anders uit. Die heeft een ringbaard en blozende wangen en een joligen lach om den mond en ringetjes in de ooren. Die houdt de handen in de zakken en maakt leut met het visschersmeisje, dat hij toch ook nog wel aardig vindt, al komt hij al wat op jaren.

Maar Noordijk gaf geen *plaatje*; hij gaf het *leven*.

En daarom mogen we hem voor zijn kunst dankbaar zijn.

Ik zou deze kop uit kunnen knippen en vasthechten aan den wand. En dan zou ik vaak ook, even mijn werk stakend, naar mijn visscher zien.

Het is de kunst van Noordijk, die ons in zoo'n kop het *leven* doet kennen. Dit is geen momentopname. Deze kunstenaar legde in lijnen en kleuren het *leven* vast.

Wij leeren deze visscher *kennen*. Wij zien hem zooals hij is, een hard werker, een worstelaar voor het dagelijksch brood, een man, die gevochten heeft ook met het lijden, streng, stoer, maar ook mild geworden door de slagen, waaraan hij weerstand moest bieden.

Noordijk houdt van de visschers; hij schildert ze bij voorkeur. En de liefde tot de menschen maakte zijn kust mee tot wat ze is.

Hij gebruikt zijn objecten maar niet als speelgoed. Ze zijn voor hem maar niet interessante gevallen. Daarom ook is zijn kunst niet koud, maar is ze levend en echt. En daarom ook zien wij in dezen visscher maar niet een *geval*, maar een levend mensch. Wij gaan van hem houden, gelijk hij is.

Schilders als Noordijk geven ons iets en be-teekenen iets. Wij geven voor zijn werk gaarne cadeau, wat ons als de allernieuwste kunst wordt voorgezet, al zal men ons daarom vermoedelijk wel zeer naïef en onbevoegd tot oordeelen vinden. Het zij zoo. Intusschen blijven we ons verheugen in dit eerlijk, gezond werk....

Zoo moeten wij, christenen ook. Niemand kan eigenlijk het leven zóó intens liefhebben, als een christen. Want alleen de christen ziet het leven en de wereld en het menscbeweeg in eeuwigheidslicht. Alleen de christen kent Gods bedoeling met het leven. En daarom moeten nu ook juist wij, christenen, liefhebben de kunst, die ons het leven geeft, zooals het is, echt en waar. En daarnaast blijven we verlangen naar een kunst, die ons iets doet voelen van het eeuwig-blijvende achter het leven, van het eeuwig-wezenlijke, dat in alle leven tot openbaring komt.

Of Noordijk ons ook dát gaf. K.